

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Політичні та виборчі технології
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
Розробник(и)	Костенко Андріана Миколаївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Політичні технології та аналітика"
Передумови для вивчення дисципліни	Політична аналітика. Розробка аналітичних документів
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок застосування технологій в політичних та виборчих кампаніях, зв'язках з громадськістю, лобістській діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Технології в політиці
Тема 1 Політичні технології: основні поняття і визначення Поняття і сутність політичних технологій. Причини появи політичних технологій. Соціальні основи політичної активності: процес та механізми представництва інтересів. Типи політичних технологій. Стратегічні і тактичні технології. Формування політичних технологій: суб'єктивний та аналітичний способи.

<p>Тема 2 Державотворення: технології розробки і ухвалення політичних проектів і рішень</p> <p>Загальна характеристика прийняття ефективних владних рішень. Наукові підходи до розробки управлінських рішень. Інформаційно-організаційні механізми та людський фактор у процесі прийняття ефективних рішень. Особливості прийняття ефективного рішення, стилі, моделі, методи та технології.</p>
<p>Тема 3 Технології легітимації влади</p> <p>Легітимність та легальність влади. Механізми легітимації у демократичних та недемократичних режимах. Пропаганда як технологія легітимації влади. Роль інформаційних технологій у процесі легітимації влади. Створення та поширення наративів.</p>
<p>Тема 4 Маніпулятивні політичні технології</p> <p>Соціальні, психологічні, мовні та політичні аспекти маніпуляції. Маніпуляція у «інформаційному» суспільстві. Маніпуляція в сфері ідеології та пропаганди. Маніпуляція та ЗМІ. «Свідома» та «несвідома» маніпуляції: дискурсивна теорія маніпулювання. Макроманіпулятивні технології як засіб ідеологічної боротьби. Методи та прийоми маніпулювання свідомістю та поведінкою. Технології та техніки виявлення маніпуляції. Засоби протидії та спротиву маніпуляції.</p>
<p>Тема 5 Політичний консалтинг</p> <p>Історична ретроспектива політичного консультування. Підходи до розуміння феномену політичного консалтингу. Типи політичних консультантів та їх основні види діяльності. Моделювання політичних процесів.</p>
<p>Тема 6 Особливості політичного лобіювання</p> <p>Феномен та основні технології лобіювання інтересів. Засоби лобістської діяльності та її сферу застосування. Лобістська діяльність у демократичному суспільстві. Позитивні та негативні наслідки діяльності лобістів.</p>
<p>Тема 7 Формування політичного маркетингу</p> <p>Сутність політичного маркетингу. Принципи та форми політичної реклами. Структура та етапи створення політичної реклами.</p>
<p>Тема 8 Інтернет технології в політиці</p> <p>Сутність політичного життя Інтернет вимірі. Особливості діяльності політичних блогерів. Форми політичного блогінгу. Електронні засоби політичної участі.</p>
<p>Модуль 2. Вибірчі технології</p>
<p>Тема 9 Політичні партії та громадське суспільство: технології організації діяльності</p> <p>Партії у політичній системі суспільства та їх основні функції. Структура політичних партій та способи їх організації. Особливості організаційної структури політичних партій України. Типологія політичних партій. Сутність електоральної діяльності політичних партій та основні її форми. Взаємодія різноманітних представницьких структур у межах громадянського суспільства та політичної системи: політичні союзи, передвиборчі домовленості, акції громадської непокори, страйки та інше.</p>

<p>Тема 10 Виборчий процес: функції, роль, основні підходи до управління</p> <p>Інститут виборів: суть, різновиди та суспільні функції. Демократичні принципи сучасних виборів. Типологія та особливості основних виборчих систем. Еволюція виборчої системи України. Виборчий процес та виборча кампанія. Виборчий процес та його основні етапи. Ресурсне забезпечення виборів. Стратегія і тактика виборчої кампанії. Виборчі технології: сутність, різновиди, особливості використання</p>
<p>Тема 11 Державна організація виборчої кампанії та можливості виборчої інженерії</p> <p>Поняття і сутність виборчої інженерії. Можливості виборчої інженерії за умов різних типів виборчих систем. Виборча інженерія, лобювання та «адміністративний ресурс». Законодавче забезпечення виборчої кампанії. Основні функції виборчих комісій. Нормативне регулювання кандидатів і політичних партій під час виборчого процесу. Організація голосування та підбиття підсумків. Спостерігачі та їхня роль під час проведення виборів. Основні види порушень під час виборчої кампанії та виборів.</p>
<p>Тема 12 Формування передвиборчої програми</p> <p>Інформаційні блоки передвиборчої програми для політичних партій. Функціональне призначення програм політичних партій. Засобів та термінів реалізації зазначених положень у програмах суб'єктів виборчого процесу.</p>
<p>Тема 13 Позиціонування кандидата у виборчому процесі</p> <p>Центральний меседж кампанії. Модель відбору тем кампанії. Аналіз політичного ринку. Складання електоральної та медіа-карт округу. Аналіз демографічних показників. Особливості позиціонування суб'єкта політичного процесу. Обрання центрального меседжу кампанії на основі визначення актуальності проблем округу та аналізу власної ресурсної бази.</p>
<p>Тема 14 Робота з різними видами електорату у виборчому процесі</p> <p>Особливості визначення адресної групи агітаційного впливу. Проблема активності виборців. Різновиди електорату та особливості роботи з ними під час виборчої кампанії та в інші періоди електорального циклу. Агітаційна, ідеологічна та польова робота виборчого штабу</p>
<p>Тема 15 Базові засади формування тактики виборчої кампанії</p> <p>Технології формування та використання іміджу. Системи інтенсивної переконуючої комунікації та технології їх застосування у виборчих кампаніях. Особливості використання ЗМІ в сучасних виборчих кампаніях. Підготовка та проведення зустрічей з виборцями: основні вимоги та технології. Політичні мітинги та «естрадно-політичні шоу» у виборчій кампанії. Технології проведення наочної агітації (листівки, плакати тощо). Технології контрпропаганди та «чорний піар» у виборчих кампаніях.</p>
<p>Тема 16 Поствиборчі дослідження та технології</p> <p>Створення історії виборів, розробка портрету виборчого округу та відстеження обіцянок кандидата. Поняття моніторингу політичної ситуації. Моніторинг засобів масової інформації. Етапи проведення моніторингу. Контент-аналіз.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Аналізувати та володіти партійними, виборчими, політико-комунікаційними технологіями у власній професійній діяльності.
PH2	Вміти протидіяти політичним маніпулятивним технологіям, застосовувати механізми легітимації влади, моделювати політичні процеси, розробляти рішення
PH3	Застосовувати інтернет технології в політичному процесі, формувати програму партії та передвиборчу програму кандидата, створювати електоральну карту округе
PH4	Розрізняти технології розробки, прийняття та реалізації політичних рішень, технології формування громадянської свідомості, політичної культури, технології розв'язання політичних конфліктів, тощо
PH5	Публічно захищати власні наукові та аналітичні розробки

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 052 Політологія:

PP3	Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.
PP5	Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог
PP8	Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів
PP11	Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на місцевому, національному та міжнародному ринку праці

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
CH2	Здатність ефективно працювати в різноманітних командах, цінувати та поважати різні точки зору та конструктивно сприяти досягненню спільних цілей шляхом співпраці, компромісу та вирішення конфліктів (командна робота)
CH3	Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу

8. Види навчальних занять

Тема 1. Політичні технології: основні поняття і визначення

<p>Лк1 "Поняття і сутність політичних технологій." (денна)</p> <p>Причини появи політичних технологій. Соціальні основи політичної активності: процес та механізми представництва інтересів. Типи політичних технологій. Стратегічні і тактичні технології. Формування політичних технологій: суб'єктивний та аналітичний способи.</p>
<p>Тема 2. Державотворення: технології розробки і ухвалення політичних проектів і рішень</p>
<p>Лк2 "Державотворення: технології розробки і ухвалення політичних проектів і рішень" (денна)</p> <p>Загальна характеристика прийняття ефективних владних рішень. Наукові підходи до розробки управлінських рішень. Інформаційно-організаційні механізми та людський фактор у процесі прийняття ефективних рішень.</p>
<p>Пр1 "Державотворення: технології розробки і ухвалення політичних проектів і рішень" (денна)</p> <p>Особливості прийняття ефективного рішення, стилі, моделі, методи та технології.</p>
<p>Тема 3. Технології легітимації влади</p>
<p>Лк3 "Технології легітимації влади" (денна)</p> <p>Легітимність та легальність влади. Механізми легітимації у демократичних та недемократичних режимах.</p>
<p>Пр2 "Технології легітимації влади" (денна)</p> <p>Роль інформаційних технологій у процесі легітимації влади. Пропаганда як технологія легітимації влади.</p>
<p>Пр3 "Технологія створення та поширення наративів" (денна)</p> <p>Роль інформаційних технологій у процесі легітимації влади. Створення та поширення наративів.</p>
<p>Тема 4. Маніпулятивні політичні технології</p>
<p>Лк4 "Маніпулятивні політичні технології" (денна)</p> <p>Соціальні, психологічні, мовні та політичні аспекти маніпуляції. Маніпуляція у «інформаційному» суспільстві. Маніпуляція в сфері ідеології та пропаганди. Маніпуляція та ЗМІ. «Свідома» та «несвідома» маніпуляції: дискурсивна теорія маніпулювання.</p>
<p>Пр4 "Маніпулятивні політичні технології" (денна)</p> <p>Методи та прийоми маніпулювання свідомістю та поведінкою. Технології та техніки виявлення маніпуляції. Засоби протидії та спротиву маніпуляції.</p>
<p>Тема 5. Політичний консалтинг</p>

<p>Лк5 "Політичний консалтинг" (денна)</p> <p>Історична ретроспектива політичного консультування. Підходи до розуміння феномену політичного консалтингу. Типи політичних консультантів та їх основні види діяльності. Моделювання політичних процесів.</p>
<p>Тема 6. Особливості політичного лобіювання</p>
<p>Лк6 "Особливості політичного лобіювання" (денна)</p> <p>Феномен та основні технології лобіювання інтересів. Засоби лобістської діяльності та її сферу застосування. Лобістська діяльність у демократичному суспільстві.</p>
<p>Пр5 "Особливості політичного лобіювання" (денна)</p> <p>Позитивні та негативні наслідки діяльності лобістів.</p>
<p>Тема 7. Формування політичного маркетингу</p>
<p>Лк7 "Формування політичного маркетингу" (денна)</p> <p>Сутність політичного маркетингу. Принципи та форми політичної реклами.</p>
<p>Пр6 "Формування політичного маркетингу" (денна)</p> <p>Структура та етапи створення політичної реклами.</p>
<p>Тема 8. Інтернет технології в політиці</p>
<p>Лк8 "Інтернет технології в політиці" (денна)</p> <p>Сутність політичного життя Інтернет вимірі. Електронні засоби політичної участі.</p>
<p>Пр7 "Інтернет технології в політиці" (денна)</p> <p>Особливості діяльності політичних блогерів. Форми політичного блогінгу.</p>
<p>Тема 9. Політичні партії та громадське суспільство: технології організації діяльності</p>
<p>Лк9 "Політичні партії та громадське суспільство: технології організації діяльності" (денна)</p> <p>Партії у політичній системі суспільства та їх основні функції. Структура політичних партій та способи їх організації. Типологія політичних партій. Сутність електоральної діяльності політичних партій та основні її форми.</p>
<p>Пр8 "Політичні партії та громадське суспільство: технології організації діяльності" (денна)</p> <p>Особливості організаційної структури політичних партій України.</p>
<p>Тема 10. Виборчий процес: функції, роль, основні підходи до управління</p>
<p>Лк10 "Виборчий процес: функції, роль, основні підходи до управління." (денна)</p> <p>Інститут виборів: суть, різновиди та суспільні функції. Демократичні принципи сучасних виборів. Типологія та особливості основних виборчих систем. Еволюція виборчої системи України.</p>

<p>Пр9 "Виборчий процес: основні підходи до управління." (денна)</p> <p>Виборчий процес та його основні етапи. Ресурсне забезпечення виборів. Стратегія і тактика виборчої кампанії. Виборчі технології: сутність, різновиди, особливості використання</p>
<p>Тема 11. Державна організація виборчої кампанії та можливості виборчої інженерії</p>
<p>Лк11 "Державна організація виборчої кампанії" (денна)</p> <p>Поняття і сутність виборчої інженерії. Можливості виборчої інженерії за умов різних типів виборчих систем. Виборча інженерія, лобювання та «адміністративний ресурс».</p>
<p>Пр10 "Законодавче забезпечення виборчої кампанії." (денна)</p> <p>Основні функції виборчих комісій. Нормативне регулювання кандидатів і політичних партій під час виборчого процесу. Організація голосування та підбиття підсумків. Спостерігачі та їхня роль під час проведення виборів. Основні види порушень під час виборчої кампанії та виборів.</p>
<p>Тема 12. Формування передвиборчої програми</p>
<p>Лк12 "Формування передвиборчої програми." (денна)</p> <p>Інформаційні блоки передвиборчої програми для політичних партій. Функціональне призначення програм політичних партій. Засобів та термінів реалізації зазначених положень у програмах суб'єктів виборчого процесу</p>
<p>Пр11 "Передвиборча програма" (денна)</p> <p>Створення передвиборчої програми партії/кандидата</p>
<p>Тема 13. Позичування кандидата у виборчому процесі</p>
<p>Лк13 "Позичування кандидата у виборчому процесі" (денна)</p> <p>Центральний меседж кампанії. Модель відбору тем кампанії. Аналіз політичного ринку. Складання електоральної та медіа-карт округу. Аналіз демографічних показників.</p>
<p>Пр12 "Аналіз політичного ринку." (денна)</p> <p>Складання електоральної та медіа-карт округу. Аналіз демографічних показників.</p>
<p>Пр13 "Особливості позичування суб'єкта політичного процесу." (денна)</p> <p>Обрання центрального меседжу кампанії на основі визначення актуальності проблем округу та аналізу власної ресурсної бази</p>
<p>Тема 14. Робота з різними видами електорату у виборчому процесі</p>
<p>Лк14 "Робота з різними видами електорату у виборчому процесі" (денна)</p> <p>Особливості визначення адресної групи агітаційного впливу. Проблема активності виборців. Різновиди електорату та особливості роботи з ними під час виборчої кампанії та в інші періоди електорального циклу.</p>

<p>Пр14 "Діяльність виборчого штабу" (денна) Агітаційна, ідеологічна та польова робота виборчого штабу.</p>
<p>Тема 15. Базові засади формування тактики виборчої кампанії</p>
<p>Лк15 "Базові засади формування тактики виборчої кампанії" (денна) Технології формування та використання іміджу. Системи інтенсивної переконуючої комунікації та технології їх застосування у виборчих кампаніях. Особливості використання ЗМІ в сучасних виборчих кампаніях.</p>
<p>Пр15 "Польова робота на виборах" (денна) Підготовка та проведення зустрічей з виборцями: основні вимоги та технології. Політичні мітинги та «естрадно-політичні шоу» у виборчій кампанії. Технології проведення наочної агітації (листівки, плакати тощо).</p>
<p>Тема 16. Поствиборчі дослідження та технології</p>
<p>Лк16 "Поствиборчі дослідження та технології" (денна) Створення історії виборів, розробка портрету виборчого округу та відстеження обіцянок кандидата.</p>
<p>Пр16 "Поствиборчі дослідження та технології" (денна) Поняття моніторингу політичної ситуації. Моніторинг засобів масової інформації. Етапи проведення моніторингу. Контент-аналіз.</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Кейс-орієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Навчання на основі запитів (Inquiry-based learning)
МН4	Самостійне навчання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота надають студентам матеріали з предмету дисципліни, суб'єктів політичного процесу; різних типів політичних технологій. Вони доповнюються дослідницькими завданнями для самостійної роботи, виконання яких надає студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практиці.

Для кожного студента в процесі навчання створюються необхідні умови для виявлення та розвитку індивідуальних особливостей студента, зокрема «soft skills», які можуть знадобитися в будь-якій галузі. Зокрема, навички управління інформацією та критичного мислення, що складаються з вмінь аналізувати, синтезувати, оцінювати дані та повідомлення, приймати рішення, вміння аргументовано доводити власну думку, вміння переконувати; особистої ефективності, які включають компетентності з управління часом, відповідальності, стресостійкості, комунікабельності; ефективною комунікації з використанням різних

інструментів та креативності.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)
НД2	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД3	Дослідницькі проекти на основі гіпотез
НД4	Підготовка до практичних занять

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Експрес-тестування	Закріплення лекційного та практичного матеріалу	протягом заняття	через особистий кабінет
МФО2 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Пошук, підбір, презентація та аналіз електоральних та політичних технологій	протягом двох тижнів	через особистий кабінет, обговорення на заняттях
МФО3 Проміжне оцінювання виконання індивідуального пошуково-дослідницького завдання (підготовка, презентація, захист)	Розроблення програми партії, карти виборчого округу	протягом двох тижнів	через особистий кабінет, обговорення на практичних

МФО4 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Обговорення практичних вправ	протягом заняття	через особистий кабінет, обговорення на практичних
---	------------------------------	------------------	--

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)	Створення карти виборчого округу	протягом двох тижнів	обговорення на практичному занятті, особистий кабінет
МСО2 Звіт за результатами виконання практичних робіт	Аналіз та обговорення прикладів політичних та виборчих технологій	протягом заняття	особистий кабінет, обговорення на заняттях
МСО3 Оцінювання письмових робіт	розроблення виборчих меседжів, програми партії, тощо	протягом тижня	особистий кабінет, обговорення на заняттях
МСО4 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Пошук та аналіз кейсів	протягом тижня	особистий кабінет, обговорення на заняттях
МСО5 Підсумковий контроль: екзамен	Письмовий іспит	протягом заняття	через особистий кабінет

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
3 семестр	100 балів		
МСО1. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)	18		
Створення карти виборчого округу	18	10	Так
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт	32		

	Робота на практичних, в тому числі тестування (16x2)	32	20	Ні
МСО3. Оцінювання письмових робіт		10		
	Тести (2x5)	10	5	Так
МСО4. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		10		
	2x5	10	5	Так
МСО5. Підсумковий контроль: екзамен		30		
		30	20	Так

Тестування, підготовка аналітичного звіту. Презентація спланованих технологій. Існує можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджується відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо,) який дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної освіти."

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, створення інфографіки, розроблення онлайн карти виборчого округу, тощо та ін.)
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Проекційна апаратура
ЗН4	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Політичні технології в сучасних владних процесах : навчальний посібник / В. Ф. Смолянюк, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк та ін. К.: КНЕУ, 2021. 328 с:
2	Макінтайр, Лі Постправа [Текст] / Лі Макінтайр; пер. с англ. Р. Свято. — Харків : ArtHuss, 2021. — 208 с.
3	Системний аналіз політології: підручник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 304 с.
Допоміжна література	
4	Варій М. Політико-психологічні передвиборчі та виборчі технології / М. Варій. – Київ, 2016. – 400 с
5	Ганжуров Ю. Політична реклама як засіб формування парламентської еліти / Ю. Ганжуров // Політичний менеджмент. – 2017. – Спец. вип. – С. 33-40.

6	Партологія. Навчальний посібник. / Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. За ред. Обушного М.І. – Друге видання, виправлене і доповнене. – К., 2017. - 432 с.
---	--